

Sosial- og helsedirektoratet

**Finansieringsordningene
-hva er hovedutfordringene?-**

Olav Valen Slåttebrekk

Divisjon for helseøkonomi og finansiering, oppgaver og ansvar

- Drift og forvaltning av Norsk pasientregister
- Forvaltning og utvikling av ISF-ordningen
- Forvaltning og utvikling av kodeverk og pasientklassifikasjon
- Utvikling av nye finansieringsordninger radiologi og laboratoriemedisin
- Helserefusjonsområdet; oppgaver fra NAV til SHdir
- Nytte- og kostnadsanalyser innen helseområdet
- Helseøkonomiske analyser og prognoser

Divisjon for helseøkonomi og finansiering

- Tre avdelinger pr idag
 - Avdeling for kodeverk og pasientklassifisering(Oslo)
 - Avdeling for økonomi og analyse(Trondheim)
 - Norsk Pasientregister

Økende debatt og oppmerksomhet om ISF-ordningen

- ISF påvirker fordelingen av 15 mrd kr.
- Krav om budsjettbalanse fører til større ønske om å bedre inntektsiden
- Økonomiske insentiver virker, men virker de slik det er ønsket?
- ISF er en statlig finansieringsordning;
 - Blir den en del av svarteper-spillet?
 - enklere å peke på fordi den er "utenfor hva sektoren selv kan gjøre noe med"?

Fremtiden for ISF-ordningen er avhengig av minst tre ulike faktorer

- Systemforståelsen og anvendelsen internt i sektoren
- Oppfatning av virkemåten i den offentlige debatt.
- En vellykket forvaltning og utvikling av ordningene.
- I dette ligger det utfordringer for alle aktørene

Systemforståelsen

- Ikke en gjennomgående finansieringsmodell
 - Ikke robust og presis nok
- Skal ansvarliggjøre styringsleddene
 - Hvert nivå med frihet til lokal tilpasning
- En blandingsmodell basert på rammefinansiering
 - Ikke en ordning som kan finansiere meraktivitet alene
- Prinsipielt forskjellig fra et kostnadsrefusjonssystem
 - Man får ikke betalt for de utgifter man har.
- Representerer ikke et nytt styringssystem
 - Helsetjenestens målsettinger ligger fast

Anvendelsen i sektoren

- Må anvendes med innsikt i begrensningene
 - Ikke robust på avdelingsnivå.
 - Må bruke kompensierende tiltak der hvor ordningen ikke strekker til.
 - Må ikke være eneste (eller viktigste) kriterium for tildeling av ressurser.
- Må ikke forstyrre de kliniske vurderinger og prioriteringer.
 - ”Lønnsomme” pasienter ikke prioriteringskriterium
- God dokumentasjon og kodekvalitet må prioriteres uavhengig av ISF-ordningen.

Oppfatningen av virkemåten i den offentlige debatt

- ”Store underskudd, ISF delvis årsak”
 - Snarere et resultat av komplisert målstruktur og lang tid med fleksible budsjett
- ”ISF-ordningen fremmer en uheldig virksomhetskultur i tjenestene”
 - prioritering av lønnsomme pasienter på bekostning av dem som har større behov
- ”Finansieringsordningene virker negativt for samhandling, kvalitet og en helhetlig helsetjeneste”

Forvaltning og utvikling av ordningen

- Det må skapes bedre forutsigbarhet for brukerne
 - Regelverk og endringer før jul
- Enklere ordning må på plass
 - Refusjonsregler kompliserer
- Gjennomsiktige og involverende prosesser for endringer må etableres
- Tydelig og beslutningsorientert forvaltning
- God dialog for å etablere felles forståelse av muligheter og begrensninger

Felles utfordringer

- Viktig å erkjenne svakhetene som dagens ordning faktisk har.
 - Ta innvendingene på alvor selv om ikke et åpenbart bedre alternativt system foreligger
- Det må arbeides systematisk for å motvirke disse svakhetene
 - sentralt og i virksomhetene
 - Behov for tett samarbeid om oppfølging og kontroll av datakvalitet
 - Det må etableres mer systematisk kunnskap om muligheter og begrensninger i ISF-ordningen.
 - Formidlingen av ordningens egenskaper, muligheter og begrensninger må bedres

Utvikling fremover

- Samhandling mellom kommune- og spesialisthelsetjeneste
 - Vanskelig å lage en finansieringsordning for samhandling, men utfordringen må møtes
- Mer kunnskap om vridningseffekter
 - Mellom sektorer og mellom pasientgrupper
- Mer kunnskap om pasientforløp og mulige nye definisjoner av episoder
 - muligheter med personid. register i NPR
- Behov for bedre dokumentasjon og nye måleverktøy innen rus og psykisk helse